

Lovforslag nr. L 127. Fremsat den 5. december 1997 af arbejdsministeren (Jytte Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Tilmelding af kontanthjælpsmodtagere, aktivering ved raskmelding)

§ 1

I lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 508 af 18. juni 1997, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 34 indsættes i *Afsnit III*:

»Kapitel 12 a

Rettigheder og pligter for særlige grupper af ledige

§ 34 a. Ledige dagpengemodtagere, der anmeldes på grund af sygdom i dagpengeperioden, jf. § 55, stk. 1, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og som først raskmeldes på et tidspunkt, hvor dagpengeperioden ville være opbrugt, hvis der blev set bort fra sygeperioden, har ved raskmelding ret og pligt til at modtage tilbud om aktivering. Retten og pligten til tilbud gælder for den resterende del af dagpengeperioden. Bestemmelserne i kapitel 12 om rettigheder og pligter i aktivperioden finder tilsvarende anvendelse. En individuel handlingsplan skal udarbejdes eller revideres forud for afgivelse af tilbud.

Stk. 2. Den ledige kan fritages for retten og pligten til tilbud, hvis det regionale arbejdsmarkedsråd efter en konkret vurdering af den lediges forhold og behovene på det regionale arbejdsmarked finder, at den ledige inden for en kortere tid har udsigt til at opnå ordinær beskæftigelse.

Stk. 3. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om anvendelsen af stk. 1 og 2.«

2. Efter § 36 indsættes i *kapitel 13*:

»§ 36 a. Hvis en kontanthjælpsmodtager, der er tilmeldt Arbejdsformidlingen i henhold til § 38, stk. 3, afslår et formidlet arbejde eller udebliver fra en formidlingssamtale eller kontaktdato på Arbejdsformidlingen, skal Arbejdsformidlingen underrette den pågældendes kommune, som herefter skal foretage en rådgivningsvurdering.«

3. I § 38 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunerne tilmelder kontanthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem, til Arbejdsformidlingen med henblik på formidling af arbejde.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

4. I § 62, *stk. 1 og 2*, ændres »kapitel 11 a og 12« til: »kapitel 11 a, 12 og 12 a«.

§ 2

I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 27 af 13. januar 1997, som ændret ved lov nr. 377 af 10. juni 1997 og § 2 i lov nr. 803 af 24. oktober 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 55, *stk. 1*, ændres »36 måneder.« til: »36 måneder, jf. dog § 55 a.«.

2. § 55 a affattes således:

»§ 55 a. Et medlem, der bliver syg i den periode, der er fastsat i § 55, stk. 1, og som raskmeldes på et tidspunkt, hvor perioden ville

have været opbrugt, hvis der bortses fra sygeperioden, bliver ved raskmelding omfattet af kapitel 12 a i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Stk. 2. Ydelsen under aktiveringsforløbet svarer til det beløb, der er fastsat i § 55, stk. 2. I perioder, hvor medlemmet ikke er i tilbud, udbetales dagpenge efter § 55, stk. 1.

Stk. 3. Afslår medlemmet et tilbud efter kapitel 12 a i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, jf. stk. 1, bortfalder retten til dagpenge, indtil medlemmet dokumenterer at have haft beskæftigelse i det omfang, der er nævnt i § 53, stk. 2.

Stk. 4. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Lands-

arbejdsrådet nærmere regler for anvendelsen af stk. 1-3.«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 1998.

Stk. 2. § 1, nr. 1, og § 2 har virkning for ledige, der raskmeldes fra den 1. april 1998.

Stk. 3. Ved anvendelsen af § 34 a i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, medregnes for så vidt angår sygeperioder, der er påbegyndt før den 1. april 1998, og ophører efter denne dato, alene den del af sygeperioden, der ligger efter den 31. marts 1998.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget fremsættes som led i opfølgningen af aftalen om finansloven for 1998.

I. Lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik

Lov nr. 434 af 30. juni 1993 om en aktiv arbejdsmarkedspolitik (Folketingstidende 1992-93, FF sp. 8335, 8771, 11401 og 12017, tillæg A, sp. 8789, tillæg B, sp. 1975 og 3339, tillæg C, sp. 1793) er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 508 af 18. juni 1997.

Lovforslaget indeholder 2 elementer:

1. En særlig aktiveringsindsats for ledige, der har modtaget sygedagpenge.
2. Pligt for kommunerne til at tilmelde ledige kontanthjælpsmodtagere til AF.

Ad 1

Der skal gøres en særlig aktiveringsindsats for de forsikrede ledige, der sygemeldes, når de nærmer sig aktivperioden og står over for at have ret og pligt til aktivering.

Det foreslås derfor, at ledige på sygedagpenge skal gives et aktiveringstilbud ved raskmelding, hvis sygeperioden slutter på et tidspunkt, hvor den ledige ville være nået frem til aktivperioden uden sygefraværet. Den lediges aktiveringsforpligtelse forlænges med den resterende del af dagpengeperioden.

Aktiveringen sker på de vilkår, der gælder for ledige i aktivperioden.

Det er ikke alle ledige sygedagpengemodtagere, der har et aktiveringsbehov. En ledig kan efter en konkret og individuel vurdering fritages for aktiveringstilbud, hvis det skønnes, at den ledige inden for kortere tid har udsigt til at finde ordinær beskæftigelse. Hermed undgås, at man unødigt beslaglægger tilbudskapacitet og aktiveringsressourcer.

Det er aftalt, at ordningen med en særlig aktiveringsindsats for ledige, der har modtaget sygedagpenge, evalueres ved udgangen af 1998. Evalueringen skal ses i sammenhæng med de forslag, som arbejdsgruppen om sygedagpenge fremkommer med i foråret 1998. Denne arbejdsgruppe, som er nedsat af Ar-

bejdsministeriet, skal kortlægge, om der er uhensigtsmæssige tilgange til sygedagpenge fra ledighed, som sker i tilknytning til formidling af arbejde eller aktivering.

Ad 2

Det er vigtigt, at kontanthjælpsmodtagere står effektivt til rådighed for arbejdsmarkedet og formidling af job.

Med henblik på at styrke rådigheden for denne gruppe foreslås det, at kommunerne får pligt til at tilmelde kontanthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem, til AF med henblik på formidling af arbejde. Kontanthjælpsmodtagerne skal grundregistreres af AF efter samme principper som for øvrige tilmeldte. Det forudsætter, at AF får alle relevante oplysninger om de lediges forudsætninger og baggrund.

Hvis den tilmeldte kontanthjælpsmodtager afslår et formidlet arbejde eller udebliver fra en formidlingssamtale eller en kontaktdato på AF, skal AF underrette den pågældendes kommune, som herefter skal foretage en rådighedsvurdering.

Der henvises i øvrigt til det samtidig fremsatte lovforslag om ændring af lov om social bistand og lov om aktiv socialpolitik.

II. Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Folketingstidende 1969-70, FF sp. 3222, 3605 og 4473, tillæg A sp. 2369, tillæg B sp. 673, tillæg C sp. 321) er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 27 af 13. januar 1997 og ændret ved lov nr. 377 af 10. juni 1997 og lov nr. 803 af 24. oktober 1997.

Det bemærkes, at der den 9. oktober 1997 er fremsat lovforslag nr. L 23, bl.a. om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og den 26. oktober 1997 er fremsat lovforslag nr. L 53 om ændring af arbejdsløshedsforsikring m.v. De to forslag har ingen betydning for det foreliggende forslag.

De nu foreslåede ændringer i loven er en konsekvens af forslaget om en særlig aktiveringsindsats for ledige, der har modtaget sygedagpenge.

Som et led i opfølgningen af aftalen om finansloven for 1998 vil der endvidere blive indført en skærpet rådighedsvurdering ved 3. sygemelding.

Hvis et medlem 3 gange melder sig syg i forbindelse med formidling af arbejde, tilbud om aktivering mv., skal arbejdsløsheds-kassen foretage en skærpet rådighedsvurdering af medlemmet. Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen skal i sit rådighedstilsyn følge op på disse rådighedsvurderinger.

Kassen skal fortsat efter enhver længere sygeperiode foretage en rådighedsvurdering med udgangspunkt i det konkrete sygdomsforløb.

Implementering vil ske ved en ændring i rådighedsbekendtgørelsen.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget om aktivering ved raskmelding vil medføre merudgifter til aktivering under den aktive arbejdsmarkedspolitik. Der eksisterer ikke statistiske oplysninger, der kan belyse omfanget af den ekstra aktiveringsindsats, som følger af forslaget. Det skønnes dog, at merudgifterne til aktivering er begrænsede.

De forøgede udgifter til aktivering modsvares af mindreudgifter på dagpengekontoen, hvorfor forslaget samlet ikke skønnes at påvirke de offentlige udgifter.

Forslaget om tilmelding af kontanthjælpsmodtagere skønnes ikke at påvirke de offentlige udgifter.

Administrative konsekvenser

Forslaget vil samlet medføre en administrativ merbelastning af AF og arbejdsløsheds-kasserne.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at medføre miljømæssige konsekvenser.

Ligestillingsmæssige konsekvenser

Forslaget har ikke direkte nye ligestillingsmæssige konsekvenser, men påvirker grupper med stor sygelighed mere end andre. Kvinders sygefravær er større end mænds, også når der bortses fra barsels- og graviditetsbetingede sygdomme. Det må derfor forventes,

at flere kvinder end mænd bliver påvirket af forslagens ret og pligt til aktivering.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at ledige dagpengemodtagere, der anmeldes på grund af sygdom i dagpengeperioden, og som først raskmeldes på et tidspunkt, hvor dagpengeperioden ville være opbrugt, hvis der ses bort fra sygefraværet, får ret og pligt til aktiveringstilbud ved raskmeldingen, uanset at dagpengeperioden ikke er udløbet.

Retten og pligten til tilbud gælder for en periode, der svarer til den del af dagpengeperioden, som den ledige har tilbage.

Forslaget betyder, at en ledig, der bliver syg 2 måneder før overgangen til aktivperioden, og som herefter er syg i 5 måneder, ved raskmelding har 2 måneder tilbage i dagpengeperioden. I disse 2 måneder har den ledige ret og pligt til tilbud. Derefter overgår den ledige til aktivperioden efter de almindelige regler.

Aktiveringen skal ske på de vilkår, der gælder for ledige i aktivperioden, jf. lovens kapitel 12. Det vil sige, at der er et »loft« på ydelserne i tilbud, og afslag på tilbud medfører, at dagpengeretten bortfalder.

Ledige, der har haft sygeperioder, der er så lange eller ligger så sent i dagpengeperioden, at sygeperioden går op til eller ind over det tidspunkt, hvor medlemmet ellers ville være gået over til aktivperioden, skal ved raskmeldingen indberettes til AF med henblik på aktivering.

Den ledige kan fritages for retten og pligten til tilbud, hvis det regionale arbejdsmarkedsråd efter en konkret vurdering af den lediges forhold og behovene på det regionale arbejdsmarked finder, at den ledige inden for kortere tid har udsigt til at opnå ordi-nær beskæftigelse.

Det regionale arbejdsmarkedsråd vil kunne overlade til AF at foretage vurderingen inden for de retningslinjer, der fastsættes af arbejdsmarkedsrådet. Hermed kan AF i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper træffe afgørelse som første instans, og klage over afgørelsen kan indbringes for arbejdsmarkedsrådet, som herefter træffer afgørelse som anden og sidste instans.

Ordningen må tilpasses arbejdsløsheds-kassernes procedurer ved indberetning til AF af lediges over-

gang fra dagpengeperioden til aktivperioden, og der vil blive taget hensyn hertil ved udmøntningen af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse.

Med udgangspunkt i bemyndigelsesbestemmelsen vil der i bekendtgørelsen om en aktiv arbejdsmarked-sindsats blive fastsat nærmere regler om tilrettelæggelsen af indsatsen, og om hvad der kan lægges til grund ved vurderingen af, om en ledig kan fritages for retten og pligten til tilbud.

Eksempelvis bør en meget kortvarig sygdomsperiode lige op til eller ind over tidspunktet for den lediges overgang til aktivperioden ikke medføre, at den ledige skal ret og pligt aktiveres for den korte tid af sygefraværet, som er faldet i dagpengeperioden. Endvidere bør der tages hensyn til sygdommens karakter og den lediges beskæftigelsesmuligheder på det regionale arbejdsmarked.

For at sikre, at vurderingen tager udgangspunkt i situationen på det regionale arbejdsmarked, vil der i bekendtgørelsen gives de regionale arbejdsmarkedsråd bemyndigelse til at fastsætte nærmere retningslinjer, hvorefter AF efter en konkret og individuel vurdering kan undtage en ledig fra kravet om udvidet aktivering.

Til nr. 2 og 3

Det er forudsat, at tilmeldingspligten kun omfatter de kontanthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem. Visitationen foretages af kommunen.

Det er – særlig af hensyn til bestræbelserne på at reducere afmeldeproblemerne – væsentligt, at der i kommunerne etableres procedurer, der sikrer, at de tilmeldte kontanthjælpsmodtagere afmeldes, hvis de ikke er til rådighed for formidling af arbejde.

I det samtidig fremsatte lovforslag om ændring af lov om social bistand og lov om aktiv socialpolitik er det foreslået, at socialministeren får en bemyndigelse, der giver mulighed for at fastsætte regler om tilmeldingen og afmeldingen i forhold til AF.

Til nr. 4

Med ændringen sikres, at ledige, der omfattes af den særlige aktiveringsindsats, har klagemulighed.

Til § 2

Til nr. 1 og 2

Efter de gældende regler er perioder med sygdom

»døde perioder« i forhold til dagpengeperioden. Det vil sige, at sygdom forlænger den samlede dagpengeperiode, uanset hvornår sygdommen opstår. Ved raskmelding vender man således tilbage til den tidligere placering i dagpenge- eller aktivperioden.

Ændringen indebærer, at hvis en ledig dagpenge-modtager bliver syg, og sygeperioden rækker ud over det tidspunkt, hvor den ledige ellers ville være overgået til aktivperioden, omfattes den ledige ved raskmeldingen af reglerne om ret og pligt til aktivering, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Den ledige forbliver teknisk set i dagpengeperioden, men skal aktiveres og modtager ydelser efter reglerne om aktivering i aktivperioden. Den ledige er dermed fortsat sikret en samlet ydelsesperiode på op til 5 år.

Forslaget indebærer, at alle sygeperioder fortsat anses for at være »døde perioder« i arbejdsløshedsforsikringens forstand. Den ledige vil således efter raskmeldingen vende tilbage til den tidligere placering i dagpengeperioden, men vil være omfattet af den fremrykkede aktiveringsindsats.

Det er kun en sygeperiode, der rækker ind i aktivperioden, der medfører at den ledige bliver omfattet af § 55 a. Bliver den ledige rask, inden dagpengeperioden udløber, er sygeperioden »død periode« i dagpengeperioden efter de almindelige regler. Den ledige fortsætter derfor i dagpengeperioden efter de nugældende regler i § 55, stk. 1.

For så vidt angår forslaget til bemyndigelsesbestemmelse henvises der til bemærkningerne under § 1, nr. 1.

Til § 3

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 1998.

Til stk. 2

Det foreslås, at forslagets § 1, nr. 1, og § 2 får virkning for ledige, der raskmeldes fra den 1. april 1998.

Til stk. 3

Det foreslås, at der ved sygeperioder, der er påbegyndt før den 1. april 1998 og afsluttet efter denne dato, alene medregnes den del af sygeperioden, der ligger efter den 31. marts 1998.

Skriftlig fremsættelse (5. december 1997)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg tillader mig hermed at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Tilmelding af kontanthjælpsmodtagere, aktivering ved raskmelding).

(Lovforslag nr. L 127).

Forslaget er et led i opfølgningen af aftalen om finansloven for 1998.

1. Ledige, der afmeldes på grund af sygdom i dagpengeperioden, og som først raskmeldes på et tidspunkt, hvor dagpengeperioden vil være opbrugt, hvis der blev set bort fra sygeperioden, skal have et aktiveringstilbud. Retten og pligten til tilbud gælder for den resterende del af dagpengeperioden. Den ledige aktiveres på samme vilkår som i aktiveringsperioden. De regionale arbejdsmarkedsråd kan fravige hovedreglen om aktivering, hvis

det efter en konkret og individuel vurdering skønnes, at den ledige inden for kortere tid har udsigt til at få ordinær beskæftigelse.

2. Kommunerne får pligt til at tilmelde ledige kontanthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem, til AF med henblik på formidling af arbejde. Hvis kontanthjælpsmodtageren afslår et formidlet arbejde, skal AF underrette kommunen, som herefter skal foretage en rådighedsvurdering. Dette element i lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om social bistand og lov om aktiv socialpolitik.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.